

prima instanță: O. Parfeni
instanța de apel: A. Panov, A. Nogai, A. Minciuna

nr. 3ra-1590/16

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul de Informații și Securitate a Republicii Moldova

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mihail Jelezoglo împotriva Serviciului Informații și Securitate al RM cu privire la încasarea sumei

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Mihail Jelezoglo, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 27 octombrie 2015, Mihail Jelezoglo a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Informații și Securitate al RM cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a invocat că în perioada anilor 1993-2009 și 2010-2015 a activat în organele Serviciului Informații și Securitate al RM în mai multe funcții.

Indică că conform ordinului Serviciului Informații și Securitate al RM nr. 271-ps din 10 aprilie 2015 și art. 36 alin. (1) pct. a) din Legea 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, a fost eliberat din serviciul special în legătură cu expirarea contractului de îndeplinire a serviciului.

Menționează că conform art. 54 alin. (2) din Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate, la eliberarea repetată din serviciu se acordă indemnizație unică în mărimea care exclude mărimea indemnizației unice primite anterior. Consideră că la ziua eliberării sale din funcție urma să-i fie achitată deplin indemnizația unică acordată în mărime de cinci salarii lunare în sumă de 44782,501ei.

Remarcă în acest sens că prin scrisoarea Serviciului Informații și Securitate al RM nr. j-350/15 din 16 iulie 2015, din indemnizația unică acordată în mărime de

cinci salarii lunare în sumă de 44782,50 lei, i-a fost reținut impozit pe venit în sumă de 8060,50 lei iar la cardul bancar a fost transferată suma de 36722 lei.

Subliniază că în conformitate cu art. 85 alin. (3) și 143 alin. (1) lit. a) Codul muncii, angajatorul este obligat să efectueze achitarea deplină a drepturilor salariale ce i se cuvin salariatului și să-i elibereze carnetul de muncă și alte documente legate de activitatea acestuia în unitate.

Remarcă că art. 20 pct. g) Cod fiscal prevedea că din sursele de venit neimpozabile fac parte indemnizațiile de concediere stabilite conform legislației, norma care a fost abrogată prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 71 din 12 aprilie 2015 și intrat în vigoare la data de 01 mai 2015.

Iar ordinul Serviciului Informații și Securitate al RM nr. 271-ps a fost semnat la data de 10 aprilie 2015, până la intrarea în vigoare a legii sus menționate.

Mai mult ca atât, contractul de îndeplinire a serviciului a expirat la 30 aprilie 2015, tot până la intrarea în vigoare a legii sus menționate.

Indică că la 22 iulie 2015, în scopul soluționării extrajudiciare a litigiului, a expediat în adresa Serviciului Informații și Securitate al RM o cerere prealabilă, la care nu a primit niciun răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 54 alin. (1) și (2) din Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate, art. 85 alin. (3), 143 alin. (1) lit. a) Codul muncii.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea Serviciului Informații și Securitate al RM să-i achite suma de 8060 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 ianuarie 2016 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat al mun. Chișinău.

La 22 februarie 2016 Mihail Jelezoglo a depus cererea privind completarea cerințelor solicitând, în temeiul art. 330 Codul muncii, încasarea sumei de 2216 lei calculată pentru perioada 01 mai 2015 - 11 februarie 2016.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 februarie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2016 a fost admis apelul declarat de Mihail Jelezoglo, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost încasat din contul Serviciului Informații și Securitate suma de 8060 lei, reținută ca impozit pe venit din indemnizația unică 1500 lei pentru asistența juridică la întocmirea actelor, iar în total 9560 lei.

La 06 septembrie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate cu emiterea unei hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca nefondată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată.

Obiectează că prin ordinul de plată nr. 549, Serviciul de Informații și Securitate a achitat lui Mihail Jelezoglo indemnizația unică care, după reținerea impozitului pe venit, a constituit suma de 36721,65 lei.

Menționează că potrivit prevederile art. 88 alin. (1) din Cod fiscal, fiecare patron care plătește lucrătorului salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate)

este obligat să calculeze, ținând cont de scutirile solicitate de angajat și de deduceri, și să rețină din aceste plăți un impozit, determinat conform modului stabilit de Guvern.

Consideră că în cazul în care pretinde la restituirea sumei de 8060 lei, acesta urmează să se adreseze cu o cerere la Inspectoratul Fiscal unde își are viza de reședință.

Remarcă că ultima zi lucrătoare a lui Mihail Jelezoglo a fost data de 30 aprilie 2015, când a fost eliberat prin ordinul directorului SIS nr. 271-ps din 10 aprilie 2015.

Precizează că potrivit art. 143 alin. (1) lit. a) Codul muncii dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariului de la unitate, efectuarea achitărilor se face în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze până în ziua eliberării din serviciu - în ziua eliberării.

Astfel, consideră că începând cu 01 mai 2015 Mihail Jelezoglo s-a aflat în demisie și începând cu data de 01 mai 2015 acest tip de venit cade sub incidența art. 18 lit. o) Cod fiscal ca sursa de venit impozabil ce urmează a fi inclusă în venit brut al contribuabilului.

La 20 septembrie 2016, Serviciul de Informație și Securitate a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Obiectează că instanța de apel incorect a apreciat circumstanțele cauzei și a aplicat eronat normele dreptului material.

Menționează că intimatul nu a contestat în instanța de judecată neachitarea indemnizației unice la eliberare sau achitarea acesteia cu întârziere, dar a contestat reținerea de către Serviciul Informație și Securitate, a impozitului pe venit, solicitând restituirea acestuia.

În această ordine de idei în cazul în care intimatul consideră că de către Serviciul Informații și Securitate au fost reținute și plătite în plus anumite sume din impozit pe venit, acesta urmează să se adreseze cu cerere de restituire a sumei, plătite în plus Inspectoratului Fiscal de Stat.

Consideră că instanța de apel, prin obligarea Serviciului Informație și Securitate de a achita impozitul pe venit reținută și achitată la bugetul municipiului Chișinău, încalcă prevederile art. 136 lit. g) Cod Fiscal și a Ordinului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 402 din 13 mai 2015.

Remarcă că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată în cazul luării unei decizii de restituire a unor sume eventual plătite în plus la impozitul pe venit.

A mai indicat că instanța de apel eronat a concluzionat care a fost ultima zi de lucru al lui Mihail Jelezoglo, fără a indica normele legale privind corectitudinea stabilirii ultimei zile de lucru, emițând în acest sens o decizie superficială, contrar normelor legale aplicabile speței în cauză.

Consideră că nu sunt relevante speței normele dreptului muncii, aplicabile fiind normele Codului fiscal.

La data de 10 octombrie 2016, prin intermediul oficiului poștal Mihail Jelezoglo a depus referință la recursul declarat de către Serviciul Informații și Securitate împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2016, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la data de 15 iulie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 180), iar informația privind data recepționării copiei deciziei recurate la materialele pricinii lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul de Informații și Securitate a Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul de Informații și Securitate a Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul de Informații și Securitate a Republicii Moldova ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul de Informații și Securitate a Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu